

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-05-09
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3209-12

SÖKANDE

Perstorp Specialty Chemicals Aktiebolag, 556247-6290
284 80 Perstorp

Ombud: Advokat Susanne Åberg Witt-Strömer
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

SAKEN

Tillstånd till utökad produktion av produktgruppen Iodosorb samt produkterna Zipzoc och Ametorp vid Perstorp Pharma i Perstorps kommun, Skåne län; nu fråga om slutliga villkor

Avrinningsområde: 96 SWEREF99TM N: 6220900 E: 399920

DOMSLUT

Mark-och miljödomstolen avslutar prövotiden och beslutar att inte föreskriva några ytterligare slutliga villkor för produktionen av produktgruppen Iodosorb samt produkterna Zipzoc och Ametorp.

BAKGRUND

Perstorp Specialty Chemicals AB (nedan benämnt Perstorp eller bolaget), bedriver inom Perstorps industripark vid en delverksamhet, benämnd Perstorp Pharma, legotillverkning av läkemedel och medicinteknisk produkter omfattande produktgruppen Iodosorb samt produkterna Zipzoc och Ametop. Verksamheten är ansluten till det för industriområdet gemensamma avloppsreningsverket som Perstorp Specialty Chemicals AB driver.

Mark- och miljööverdomstolen lämnade 2013 tillstånd till nämnda produktion. Vissa villkor i 2013 års dom överklagades, varefter Mark- och miljööverdomstolen införde en provotid avseende utsläpp av verksamhetsspecifika ämnen till det gemensamma reningsverket inom industriparken. Provotidsredovisning har nu inlämnats och remissbehandlats.

TIDIGARE BESLUT

Mark- och miljööverdomstolen har, efter överklagande av mark- och miljödomstolens dom den 25 juli 2013, i dom den 29 oktober 2014 i mål M 7858-13 skjutit upp frågan om vilka villkor som ska gälla beträffande utsläpp av verksamhetsspecifika substanser till det avloppsvatten som avleds till det för Perstorps industripark gemensamma avloppsreningsverket.

Bolaget ska utreda om sådana substanser som identifieras i utsläppet från avloppsreningsverket eller i recipienten genom den utredning som föreskrivits i mark- och miljödomstolens dom den 25 juli 2013 i mål M 1222-12 kan härröra från produktionen av Iodosorb samt produkterna Zipzoc och Ametop, och vilka åtgärder som i så fall kan vidtas för att minska utsläppet.

Utredningen ska tillsammans med förslag till villkor redovisas till mark- och miljödomstolen senast den 30 september 2015.

Perstorp har ingett en provotidsredovisning.

PRÖVOTIDSREDOVISNING**Målets handläggning**

Provotidsredovisningen kungjordes den 3 november 2015. Länsstyrelsen begärde i sitt yttrande ytterligare utredningar som har kompletterats i flera omgångar av bolaget.

Parallellt med tillståndsprövningen av verksamheten vid Perstorp Pharma prövades reningsverket och en annan av bolagets industriverksamheter nämligen Perstorps formalintillverkning. För reningsverket föreskrev mark- och miljödomstolen provotid för utsläpp till vatten av vissa ämnen. Mark- och miljööverdomstolen föreskrev även provotid för Perstorp Pharma avseende villkor för anslutningen till reningsverket. Senare tillståndsprövades också Flowcrete AB inom Perstorps industripark, varvid Mark och miljööverdomstolen även i det fallet föreskrev en provotid angående avloppsanslutningen. Mark- och miljödomstolen slutför nu dessa provotider parallellt.

Yrkande

Perstorp hemställer att mark- och miljödomstolen avslutar prövotiden i rubricerat mål utan att föreskriva några slutliga villkor, då Perstorp har funnit att produktionen vid Perstorp Pharma visserligen ger upphov till sådana substanser som identifierats i utsläppet från avloppsreningsverket eller i recipienten och som ingår i den prövotidsutredning som redovisas i mål M 1222-12, nämligen tetracain och zinkoxid, men att halterna av dessa inte överstiger PNEC-värdet (Predicted No Effect Concentration).

Beskrivning

Utredningen har identifierat två verksamhetsspecifika ämnen i Perstorps Pharmas verksamhet, tetracain och zinkoxid. Inom Perstorp Pharma sker hanteringen av både tetracain och zinkoxid strikt kontrollerat och det är därför möjligt att med ganska hög noggrannhet beräkna utsläppet av ämnena från Pharma med massbalans.

Utsläppet av tetracain till avloppsreningsverket har minskat genom att blandningsgrytan för Ametop-salvan, vilken innehåller 4 % tetracain, numera sköljs ur före den ordinarie diskningen av grytan och sköljvattnet samlas upp för separat destruktion. Därefter utförs den ursprungliga diskningen av grytan enligt normala rutiner. Mängden tetracain som släpps ut i recipienten har reducerats med > 60 % sedan detta förfarande infördes 2013.

Utsläppet av tetracain kontrolleras via massbalansberäkningar vid fabriken. De mängder som kan nå recipienten ger inte halter som överstiger PNEC-värdet i recipienten, det vill säga den halt under vilken ingen effekt på miljön förväntas.

Utsläppet av zinkoxid har minskat genom att vätskan från försköljningen av impregneringsmaskinen innan ordinarie rengöring/diskning samlas upp för separat destruktion. Denna åtgärd har genomförts under 2014. Utsläppen har därmed reducerats från ca 8 kg/år till < 5kg/år vid nuvarande produktionsnivå. Utsläppet av zinkoxid till avloppsreningsverket kontrolleras via massbalansberäkningar vid fabriken. De mängder som kan nå recipienten ger inte halter som överstiger PNEC-värdet i recipienten. Zink anses vara den miljöpåverkande aspekten för zinkoxid. Det är den totala zinkhalten som kontrolleras av Perstorp. Då halten zink som kan föreligga som zinkoxid från Pharma ligger långt under lösligheten vid aktuella temperaturer bedöms i stort sett all zink från zinkoxiden föreligga som zinkjoner. Zink är inte med bland identifierade särskilda förorenande ämnen för Ybbarpån.

Någon möjlighet att sluta processen eller separera zinkoxiden finns inte. Att upphöra med att leda diskströmmarna som innehåller zinkoxid till avloppsreningsverket för behandling skulle kräva att diskströmmarna samlas i behållare som sänds till extern behandling. Avfallet klassas inte som farligt. Kostnaden för ett sådant förfarande beräknas till följande:

Kostnaden per kg zinkoxid som därmed inte leds till avloppsreningsverket uppgår till 24 000 - 27 000 kronor. Perstorp anser att åtgärden är vare sig miljömässigt motiverad eller ekonomiskt rimlig.

Den huvudsakliga mängden zink som återfinns i det renade avloppsvatten som släpps ut från avloppsreningsverket kommer från läckage, slitage och korrosion från förzinkad utrustning och inte från användning av zinkoxid. Andelen zink från Perstorp Pharmas produktion utgör mindre än 2 % av totala mängden zink in till industriparkens avloppsreningsverk. Effekten av kostsamma åtgärder för omhändertagande av Perstorp Pharmas begränsade andel zink kommer inte att vara mätbar i recipienten, varför ett sådant omhändertagande inte är miljömässigt motiverat. Den biotillgängliga halten av zink nedströms industriparken bedöms ligga väl under bedömningsgrunden i författning HVMFS 2015:4.

Både tetracain och zinkoxid är aktiva läkemedelssubstanser och kan inte bytas ut. Eftersom halterna av tetracain och zinkoxid inte överstiger PNEC-värdet har Perstorp inte funnit anledning att, utöver de åtgärder som vidtagits enligt ovan, utreda vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att minska utsläppet.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen har begärt kompletteringar angående bl.a. risk för upplösning av zinkoxid till zinkjoner och möjligheten att sluta användningen av zinkoxid eller omhändertagade delflöden som farligt avfall. Länsstyrelsen har efter bolagets kompletteringar meddelat att man inte har något att erinra med anledning av vad som har redovisats.

DOMSKÄL

Av bedömningen som görs i mål M1222-12 att inga särskilda villkor behövs för utsläpp av verksamhetsspecifika ämnen följer att det inte heller behövs några utsläppsbegränsningar för utsläppet från Perstorp Pharma till det gemensamma reningsverket inom industriparken. Domstolen noterar också att Mark- och miljööverdomstolen i sin dom den 29 oktober 2014 inte ändrade villkor 3, vilket innebär att det finns ett krav på att vidta åtgärder mot utsläpp som kan påverka reningsverkets reningsresultat och dess villkorsuppfyllnad.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 30 maj 2018.

Peter Ardö

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg samt de särskilda ledamöterna Anders Wetterling och Pergöran Andersson.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.